

**Інформаційно-методичні матеріали
щодо проведення I (обласного) етапу
ВСЕУКРАЇНСЬКОГО КОНКУРСУ МОЛОДІЖНОЇ ТВОРЧОСТІ
«МИРНИЙ КОСМОС»**

1. Мета й основні завдання конкурсу

1.1. Перший (обласний) етап Всеукраїнського конкурсу молодіжної творчості «Мирний космос» (далі Конкурс) проводиться з метою виявлення, розвитку та підтримки творчої обдарованої учнівської та студентської молоді в Херсонській області в аерокосмічній галузі.

1.2. Проведення конкурсу сприяє вирішенню таких основних завдань:

- становлення та розвиток стійкого інтересу підростаючого покоління України до авіації і космонавтики, науки і техніки та пов'язаних із ними екологічними, гуманітарними та соціальними проблемами;
- формування стійких дослідницьких умінь і навичок творчої обдарованої молоді у практичній площині розвитку науки і техніки;
- популяризація серед молоді наукових і технічних досягнень щодо вивчення й освоєння космосу;
- відбір апробацію та презентацію творчих робіт учасників для участі у другому (фінальному) етапі.

2. Організація конкурсу

2.1. Конкурс організовує та проводить Українське молодіжне аерокосмічне об'єднання «Сузір'я» (УМАКО «Сузір'я») спільно з Національним центром аерокосмічної освіти молоді ім. О.М. Макарова за сприяння Міністерства молоді та спорту України, Міністерства освіти і науки України.

2.2. Конкурс проводиться щорічно у два етапи:

перший – січень–травень – передбачає проведення шкільних, міських (районних) і обласних конкурсів, що ставлять за мету апробацію та презентацію творчих робіт для участі у другому (фінальному) етапі;

другий – у серпні-жовтні – передбачає відбір робіт фаховими журі конкурсу для участі у фіналі та проведення фінальних змагань, виявлення переможців і призерів.

2.3. Перший етап конкурсу в Херсонській області організовує і проводить комунальний заклад “Центр науково-технічної творчості учнівської молоді” Херсонської обласної ради.

2.4. Для організації, проведення та нагородження переможців і призерів конкурсу створюється Оргкомітет.

2.5. Для якісного та об'єктивного відбору й оцінювання творчих робіт учасників створюється фахове журі конкурсу в різних номінаціях, склад яких підбирається та затверджується Оргкомітетом конкурсу.

Рішення фахового журі конкурсу щодо оцінювання, визначення переможців і призерів та підбиття підсумків конкурсу є остаточним.

3. Учасники конкурсу й умови проведення

3.1. Конкурс проводиться за умов індивідуальної першості учасників.

3.2. В індивідуальних змаганнях беруть участь:

- здобувачі освіти закладів загальної середньої освіти;
- здобувачі освіти закладів професійно-технічної освіти;
- здобувачі освіти закладів позашкільної освіти, члени творчих молодіжних об'єднань тощо;
- студенти закладів вищої освіти усіх рівнів акредитації.

3.3. Учасники конкурсу поділяються на три вікові категорії:

- учнівська молодь віком 8–12 років;
- учнівська та студентська молодь віком 12–17 років;
- студентська молодь віком старше за 17 років.

3.4. Для участі у першому (обласному) етапі Конкурсу потрібно до **10 вересня 2026 року включно**, зареєструватись та надати матеріали для участі заповнивши Google-форму за посиланням: <https://forms.gle/iEGZ6GstezwV3skG9>

Підсумки першого (обласного) етапу Конкурсу підводяться до **17 вересня 2026 року**.

Фінал конкурсу відбуватиметься у змішаному форматі з **12 жовтня по 17 жовтня 2026 року у м. Чернівці** на базі Чернівецького центру юних техніків ім. Л.К. Каденюка за підтримки Чернівецької міської ради.

Для участі у другому етапі Оргкомітет першого етапу рекомендує учасникам надіслати **не пізніше 19 вересня 2026 року** роботи переможців першого етапу Конкурсу (**у друкованому вигляді**) на адресу оргкомітету другого етапу конкурсу.:

Для участі у фінальному етапі учасники запрошуються Оргкомітетом другого етапу конкурсу, їм надсилаються персональні запрошення.

3.6. До роботи учасника додається затверджена заявка на участь у першому етапі конкурсу за формою:

- прізвище, ім'я та по батькові автора (авторів) конкурсної роботи;
- рік (роки) народження учасника (учасників);
- повна домашня адреса, контактний телефон, E-mail;
- повна назва закладу освіти (клас, курс, група, секція, гурток тощо);
- тематика та номінація за якими подається робота до конкурсу;
- прізвище, ім'я та по батькові наукового керівника (керівника гуртка, секції), телефон (обов'язково)
- посилання на демонстраційні матеріали з вказанням їх технічних особливостей.

3.7. Кожному учаснику конкурсу надається можливість захисту декількох робіт.

Одна й та ж конкурсна робота може захищатися в декількох секціях за різними номінаціями.

3.8. Перший етап Конкурсу відбувається у дистанційному форматі і не передбачає публічний захист наданої учасником творчої роботи. Журі Конкурсу оцінює матеріали надані учасниками згідно з критеріями (п. 6.2. цього положення) та надає рекомендації Оргкомітету першого етапу Конкурсу .

Другий етап Конкурсу проводиться у змішаному форматі та передбачає **публічний захист** творчої роботи учасника, а також враховуються відповіді на запитання фахового журі конкурсу в ході співбесіди з теми конкурсної роботи.

**ПОСИЛАННЯ НА ПІДКЛЮЧЕННЯ ДО СЕКЦІЙ ДРУГОГО ЕТАПУ
БУДЕ РОЗІСЛАНО РАЗОМ ІЗ ЗАПРОШЕННЯМ ТА ПРОГРАМОЮ
КОНКУРСУ ОРГАНІЗАТОРАМИ ДРУГОГО ЕТАПУ КОНКУРСУ**

3.9. Витрати на проїзд до міста проведення другого етапу конкурсу, харчування та проживання учасників здійснюється за рахунок відряджуючих організацій.

3.10. Відповідальність за життя, здоров'я та безпеку учасників фінального етапу конкурсу покладається на керівників делегацій.

4. Номінації та орієнтовна тематика конкурсних робіт

4.1. Конкурс проводиться за сімома номінаціями, у кожній із яких визначається орієнтовна тематика творчих робіт.

4.1.1. Ракетно-космічна техніка.

- * Ракетна та космічна техніка минулого та сучасного. Космічна техніка майбутнього.
- * Проектування космічного експерименту. Моделі та проекти планетоходів.
- * Експериментальний ракетомоделизм.

4.1.2. Космічна біологія та медицина.

- * Медичний відбір, фізична та психологічна підготовка космонавтів до польоту.
- * Адаптація людини до умов космічного польоту, дослідження проблеми стосунків між членами екіпажу.
- * Методи медичного контролю за станом здоров'я космонавтів та засоби забезпечення їх працездатності в польоті.
- * Надання медичної допомоги космонавтам під час польоту.
- * Засоби та методи профілактики несприятливого впливу на організм людини деяких факторів космічного польоту.
- * Адаптація космонавтів до земних умов після повернення з космосу.
- * Забезпечення космонавтів на борту корабля повітрям, питною водою, теплом і пристроями для сну та відпочинку.
- * Санітарно-гігієнічні засоби забезпечення космічного польоту.
- * Їжа космонавтів і проблеми їх раціонального харчування.
- * Біологічні та медичні дослідження в космосі.
- * Космічні оранжереї, плантації, зоокуточки.
- * Системи життєзабезпечення екіпажів космічних експедицій під час їх висадки та перебування на інших планетах.
- * Пристрої та спецзасоби для виживання екіпажів космічних кораблів після їх приземлення (приводнення) в екстремальних умовах.
- * Використання досягнень космічної біології та медицини на Землі.
- * Проблема існування життя за межами Землі.

4.1.3. Астрономія.

- * Сонце, планети, супутники планет, Місяць, комети, астероїди, метеори, метеорити, сріблясті хмари, зодіакальне світло.
- * Астроклімат, зоряна астрономія, спостереження туманностей, Галактики, астрофотографія, астроприладобудування, астрономічні радіоспостереження, астрономічні прилади для спостереження з космосу.
- * Астрономія та астрофізика.
- * Аматорська астрономія.

4.1.4. Екологія та космонавтика.

- * Засоби виявлення, реєстрації та ліквідації „космічного сміття”.

- * Космічні засоби виявлення, реєстрації, ліквідація наслідків екологічних катастроф на Землі.
- * Космічні засоби утилізації наземних промислових відходів і зброї масового знищення.
- * Прогнозування та запобігання екологічним катастрофам із використанням космічної інформації.
- * Винесення шкідливих виробництв за межі Землі.
- * Екологія ракетно-космічної техніки (виробництво, випробування й експлуатація).
- * Засоби утилізації відходів на борту космічного апарату.

4.1.5. Програмування та обчислювальна техніка.

- * Удосконалення ракетно-космічної й авіаційної техніки та керування нею.
- * Проектування ракетно-космічної й авіаційної техніки, досліджень у космосі.
- * Астрономічні довідники, космічні календарі.
- * Робота з базами даних.

У роботі вказується: тип програми (контролюючі, обчислювальні, навчальні, демонстраційні, ігрові тощо); час дії, мова програмування; необхідні ресурси ПЕОМ; тема, мета та для кого призначена програма; листинг програми; меню програми (складові частини); інструкція для користувача; технічні засоби, які автор використовує для досягнення мети; список першоджерел.

4.1.6. Людина. Земля. Всесвіт.

Палеокосмонавтика та космічна археологія:

- * давні обсерваторії, мегалітичні споруди та пошук слідів палеоконтактів;
- * загадкові об'єкти та явища на Землі, виникнення чи існування яких пов'язане з космосом;
- * космічні катастрофи та їх вплив на Землю;
- * космічні легенди та міфи різних народів світу;
- * гіпотези про виникнення та будову Землі, планет Сонячної системи.

Цивілізації за межами Землі:

- „за” і „проти” НЛО та їх мешканців;
- схеми поведінки людини при зустрічі з розумними істотами з інших планет;
- способи, методи та засоби пошуку сигналів інших цивілізацій;
- можливі форми Розуму.
- Всесвіт очима науки:
- авторські розробки моделі Всесвіту;
- дослідження та моделювання цікавих об'єктів і процесів у Всесвіті;
- вивчення впливу космічних явищ і об'єктів на життя людини;

- час і простір, пошук методів переміщення у Всесвіті.
- Космічна філософія: український космізм;
- вивчення філософських уявлень людства про виникнення й еволюцію Всесвіту;
- дослідження проблем єдності Всесвіту та людини як його складової частини.

4.1.7. Історія розвитку авіації і космонавтики.

* Дослідження історії розвитку вітчизняної та закордонної авіації і космонавтики.

* Дослідження біографій вчених, конструкторів, льотчиків і космонавтів, які внесли значний вклад у вивчення й освоєння космосу, розвиток авіації і космонавтики.

* Шкільна музейна практика, тематичні розділи експозиції, унікальні експонати тощо.

5. Вимоги до конкурсних робіт учасників

5.1 До конкурсу подаються роботи, що відповідають його тематиці та є творчим доробком самостійної діяльності чи наукового дослідження учасників конкурсу.

5.2. На конкурс приймаються індивідуальні та колективні творчі роботи, в яких відображено результати досліджень, спостережень, міркувань авторів з обраної тематики.

5.3. Конкурсну роботу необхідно оформити у вигляді доповіді, реферату, творчого проєкту, опису макету, установки, моделі тощо обсягом не більше 20-ти друкованих аркушів (формат А4, розмір літер 14 пунктів із звичайним інтервалом).

Творчі роботи бажано ілюструвати фотографіями, малюнками, схемами тощо, які розкривають сутність, призначення, будову, принципи дії моделі, апарату, устаткування і т.д., обґрунтувати новизну, практичне значення та доцільність запропонованого експерименту чи висунутої гіпотези.

За необхідністю додається ескізний проєкт із масштабним кресленням, розрахунками та показниками тощо, надаються 2–3 стандартних розмірів фото моделей або установок у різних ракурсах.

У роботі вказуються літературні джерела (книги, періодичні видання, адреси сайтів тощо), а також джерела використаних ілюстрацій (фото, схем, креслень, малюнків, рисунків тощо).

6. Порядок оцінювання робіт і підбиття підсумків

6.1 Оцінювання робіт учасників конкурсу проводиться фаховим журі у складі провідних вчених, викладачів, спеціалістів у певній галузі аерокосмічної науки, виробництва та технічної творчості.

6.2. При оцінці робіт фахове журі конкурсу враховує:

- науковий рівень представленої роботи, її новизну, обґрунтованість та практичну значущість;
- змістовність публічної доповіді;
- глибину оволодіння автором обраної тематики в ході співбесіди;
- якість оформлення роботи (наявність ілюстрацій, фото, схем додатків тощо);
- складність представленої моделі, макету, установки та якість її виготовлення.

6.3. Фахове журі визначає переможців і призерів конкурсу.

6.4. Переможці першого (обласного) етапу визначаються за критеріями наведеними в п. 6.2. цього положення.

Переможці другого етапу визначаються сумою балів учасників конкурсу, яка складається з відповідної кількості балів за рецензію, за публічний захист творчої роботи та кількості балів за відповіді на запитання членів фахового журі після захисту роботи.

6.5. Підбиття підсумків обласного етапу та нагородження переможців першого (обласного етапу) здійснює Оргкомітет першого етапу (за представленням фахових журі).

Підбиття підсумків другого етапу творчого конкурсу та нагородження переможців і призерів здійснює Оргкомітет конкурсу за представленням фахових журі.

Переможці та призери першого (обласного) етапу конкурсу нагороджуються дипломами комунального закладу “Центр науково-технічної творчості учнівської молоді” Херсонської обласної ради.

Переможці та призери другого етапу конкурсу нагороджуються спеціальними дипломами визначеними Оргкомітетом другого етапу Конкурсу.